Євгеній Проценко

ЗОВНІШНІЙ ДЕРЖАВНИЙ БОРГ УКРАЇНИ

Валовий зовнішній борг за станом на певну дату – це загальний обсяг заборгованості за всіма існуючими, але в жодному разі не умовними, зобов'язаннями, що мають бути сплачені боржником у вигляді основної суми та/або відсотків у будь-який час у майбутньому, і які є зобов'язаннями резидентів цієї економіки перед нерезидентами [2].

На кінець 2010 року обсяг валового зовнішнього боргу України сягнув 117,3 млрд. дол. США (85,7 % від ВВП), збільшившись протягом звітного року на 13,9 млрд. дол. США (на 13,5 %) (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка валового зовнішнього боргу України за 2003–2010 рр. [1].

Динаміка зовнішнього боргу України у 2010 році визначалася: значними обсягами чистих зовнішніх залучень Уряду (7,1 млрд. дол. США) та довгострокових залучень реального сектору економіки (3,5 млрд. дол. США); суттєвим накопиченням короткострокового боргу інших секторів за торговими кредитами і простроченною заборгованістю (4,5 млрд. дол. США); скороченням довгострокових зобов'язань українських банків перед нерезидентами (2,5 млрд. дол. США).

Обсяг короткострокового зовнішнього боргу за залишковим терміном погашення протягом року збільшився на 8,5 млрд. дол. США та на кінець 2010 року становив 47,3 млрд. дол. США. Рівень його покриття міжнародними резервами на кінець року зріс до 73 % (на початку року він становив 68 %).

Статтею 10 Закону України «Про Державний бюджет України на

2010 рік» встановлений граничний розмір державного боргу України в сумі 315715906,3 тис. грн. Отже, перевищення фактичного обсягу державного боргу над граничним становить 7759295,75 тис. грн., що спричинене, передусім, здійсненням державних запозичень відповідно до статті 25 Закону України «Про Державний бюджет України на 2010 рік» та постанови Кабінету Міністрів України 12.05.2010 № 368 «Про випуск облігацій внутрішньої державної позики для відшкодування сум податку на додану вартість» [2].

Запозичення здійснювались з метою фінансування Проекту «Програмна позика на реабілітацію фінансового сектора, розвитку системи державної статистики для моніторингу соціально-економічних перетворень, розвитку інфраструктури Іллічівського морського торговельного порту, «Ремонт автомобільної дороги Київ-Чоп» Проекту модернізації після завершення будівництва енергоблока № 2 ХАЕС та енергоблока № 4 РАЕС та ін.

Таким чином, обсяг зовнішнього державного боргу України протягом останніх років значно зріс, при чому позитивних зрушень в економіці не відбулось. Тож, постає питання про доцільність зовнішнього запозичення.

Список використаних джерел:

1. http://www.bank.gov.ua – Сайт Національного банку України.
2. http://www.minfin.gov.ua – Сайт Міністерства фінансів України.